

opusdei.org

Opus Dei u perspektivi: povijest, karizma i život

Razgovarali smo s Joséom Luisom Gonzálezom Gullónom, suautorom knjige „Opus Dei: Povijest“ (sada dostupne na talijanskom), o duhovnom i pravnom razvoju institucije u kontekstu suvremene Crkve.

26.11.2025.

Godine 2021. povjesničar José Luis González Gullón, profesor na Papinskom sveučilištu Svetog Križa,

objavio je djelo Opus Dei: Povijest zajedno s Johnom F. Coverdaleom. Knjiga je sada dostupna i na talijanskom jeziku, u izdanju Aresa, pod naslovom Opus Dei. Una storia. Nudi širok i dobro dokumentiran pregled rasta Opusa Dei od njegovog osnutka 1928. do danas, kombinirajući rigorozno istraživanje sa smirenim i pronicljivim čitanjem ljudskih i duhovnih procesa koji su obilježili njegov razvoj.

U kontekstu trenutne revizije statuta Opusa Dei koju je zatražio papa Franjo, razgovarali smo s profesorom Gonzálezom Gullónom. S refleksivnim tonom, intervju nastoji ponuditi široko razumijevanje karizme, njezina putovanja i njezina mjesta u nedavnom životu Crkve.

Vaša knjiga nudi panoramski pogled na razvoj Opusa Dei tijekom gotovo stoljeća. Kad biste morali sažeti putovanje institucije u nedavnoj povijesti Crkve, što biste rekli da je bio njezin najizrazitiji doprinos?

Donoseći radost bezbrojnim muškarcima i ženama objavljujući da ih Bog poziva da budu sjedinjeni s Njim gdje god žive, gdje rade, gdje god jesu. Srž duha Opusa Dei, riječima svetog Josemarije, jest shvatiti i prisvojiti da „gdje god su vaši bližnji, vaše čežnje, vaš rad i vaše naklonosti, ondje ćete imati svoj svakodnevni susret s Kristom.“

U kakvim je povijesnim i duhovnim okolnostima Opus Dei rođen 1928. godine? U kojoj je mjeri odgovorio na brige suvremenog svijeta?

Poruka koju je prenio sveti Josemaría ukorijenjena je u duhovnim strujama koje su potvrđivale univerzalni poziv na svetost za laike - možemo pomisliti, na primjer, na svetog Franju Saleškog - i na dijecezanske svećenike poput svetog Ivana Marije Vianneya, svetog župnika Arškog. Preko Opusa Dei, Bog nas je podsjetio da poziva većinu ljudi da postanu sveci usred svijeta, prije svega kroz posvećenje rada i običnih okolnosti svakodnevnog života. Od početka, ova karizma nosila je sa sobom misiju povjerenu osnivaču: stvoriti kršćansku obitelj sastavljenu od žena i muškaraca, laika i svećenika, koji bi ovu poruku prihvatili kao svoju i

dijelili je na osobnoj i institucionalnoj razini.

Prema vašem istraživanju, kako se temeljna poruka Opusa Dei odnosi na njegov povijesni razvoj?

Duh koji je sveti Josemaría primio 1928. godine temelj je svih promjena i razvoja koje je Opus Dei doživio tijekom vremena. To posebno vidim danas, dok pišem novu biografiju osnivača, čiji bi se život mogao sažeti kao *biti i djelovati kao Opus Dei*: njegov način sjedinjenja s Isusom bio je dati svoj život za Djelo i prenijeti tu strast svojim duhovnim sinovima i kćerima, za dobrobit cijele Crkve.

Nakon osnivača, njegovi nasljednici na čelu Opusa Dei i ostali članovi Djela nastojali su živjeti, razvijati i širiti istu poruku koja se ukorijenila u mnogim zemljama i kulturama. Naravno, putovanje nije bilo

linearno niti oslobođeno poteškoća. Osobne snage i slabosti, kontinuiteti i promjene oblikovali su povijest institucije i njezinih članova, te su ključni za razumijevanje što Opus Dei znači danas, na pragu svoje stogodišnjice.

Osim institucionalne strukture i apostolskih inicijativa, što ste otkrili o svakodnevnom životu vjernika Opusa Dei i konkretnom načinu na koji žive svoju vjeru u svijetu?

Kad smo John Coverdale i ja krenuli proučavati povijest Opusa Dei, odredili smo nekoliko ciljeva. Jedan je bio provesti rigorozno arhivsko istraživanje koje bi se bavilo glavnim temama koje su oblikovale razvoj Djela. Drugi je bio odmaknuti se od isključivo institucionalne povijesti i pogledati pojedinačne živote. Iako je

ponekad bilo jednostavnije
prepričati institucionalne aspekte,
uvijek smo nastojali naglasiti da je
osobno djelovanje svakog člana, u
okruženju u kojem je živio i radio,
pomoglo oblikovati povijest Opusa
Dei.

Važnije od same jedne povijesti
Opusa Dei, mislim da postoji onoliko
priča koliko ima članova ili
suradnika. U svakoj okolnosti, svaka
je osoba na svoj način odgovorila na
Božji poziv. To je prava povijest
Opusa Dei.

Svaka živa stvarnost prolazi kroz trenutke rasta, napetosti i učenja. Koji biste rekli da su glavni izazovi s kojima se Opus Dei suočio u svom institucionalnom i duhovnom razvoju?

Istaknuo bih dva glavna izazova. Prvi je bila smrt svetog Josemarije Escrivá de Balaguer 1975. U svakoj instituciji Crkve, smrt osnivača označava početak nove faze u kojoj karizmu više ne vodi izravno njezin začetnik. U slučaju Opusa Dei, prisutnost prva dva nasljednika svetog Josemarije, blaženog Álvara del Portilla i biskupa Javiera Echevarrije, te onih koji su s njim živjeli blisko dugi niz godina, bila je odlučujuća.

Drugi izazov započeo je 2016. godine smrću biskupa Echevarrije, signalizirajući novu fazu u kojoj većina članova Djela nije osobno

poznavala osnivača ili one koji su radili uz njega. Ovo je trenutak u kojem se javlja izazov ostati vjeran izvornom duhu, a istovremeno odgovoriti - i dalje vjeran karizmi - na promjene u društvu, Crkvi i samoj instituciji. To naravno uključuje određenu evoluciju u načinu djelovanja i govora. Vjerujem da će ovo razdoblje jednog dana biti predmet proučavanja, jer će biti jasno da sama karizma nudi sposobnost otvaranja novih putova bez gubitka jedinstva sa svojim izvorom.

Opus Dei je prošao poseban pravni put unutar Crkve, od svojih prvih koraka do svog oblikovanja kao osobne prelature. Koji je značaj tog putovanja?

Od samog početka, pravni razvoj Opusa Dei unutar Crkve bio je

organski i postupan proces. Kao i kod drugih dugogodišnjih crkvenih stvarnosti, određeni pravni oblik koji usvaja misija prilagođava se mogućnostima koje kanonsko pravo nudi u svakom trenutku povijesti, dok karizma ostaje bitna referentna točka. U našem slučaju, ovo putovanje detaljno je proučeno u knjizi **Kanonski put Opusa Dei: Povijest i obrana karizme**, koja pokazuje kako su različite kanonske strukture pružile okvir za utjelovljenje poruke koju je primio sveti Josemaría.

Ako pogledamo 1982. godinu, osnivanje Opusa Dei kao osobne prelature ukorijenjeno je u učenju Drugog vatikanskog koncila, posebno Presbyterorum Ordinis, te njegovom kasnijem razvoju u Ecclesiae Sanctae i Zakoniku kanonskog prava. Unutar ovog teološkog i pastoralnog horizonta, sveti Ivan Pavao II.

procijenio je da je ova pravna figura dobro služila misiji Opusa Dei.

Posljednjih godina papa Franjo uveo je niz izmjena u regulaciju osobnih prelatura. Godine 2022. zatražio je od Opusa Dei da predloži prilagodbu svojih statuta, a 2023. godine određeno je nekoliko kanona koji se odnose na ovaj pravni oblik. Djelo je nastojalo odgovoriti na te zahtjeve s vjernošću karizmi i spremnošću da slijedi sve što Crkva smatra prikladnim. U lipnju 2025. Opus Dei podnio je traženi prijedlog, slijedeći postupak koji je utvrdila Sveta Stolica.

Dvadeseto stoljeće opisano je kao novo proljeće za Crkvu, obilježeno procvatom mnogih crkvenih stvarnosti. Mnoge od njih su sada sazrele i ušle u post-osnivačku fazu. Kako Crkva prati njihovu institucionalnu i duhovnu zrelost?

Odnos između crkvenog autoriteta i nove karizme nužan je od samog početka, kako na lokalnoj tako i na univerzalnoj razini. To zahtijeva smiren, promišljen dijalog, hranjen vremenom, slušanjem i međusobnim poštovanjem. Crkveni autoritet pozdravlja nove karizme kada prepozna njihovu vjernost vjeri i plodove svetosti koje one proizvode, dok se karizme shvaćaju kao stvarnosti koje pripadaju jednom Mističnom Tijelu Kristovu.

Od najranijih dana Opusa Dei, sveti Josemaría volio je jedinstvo Crkve i pomogao mnogima da je vide kao majku. U prvoj rezidenciji Djela, u Madridu 1930-ih, postavio je znak s novom zapovijedi ljubavi koju nam je Isus dao. I s frazom koja je evocirala njegove aragonske korijene, govorio bi da je Opus Dei „mali dio (partecica) Crkve“.

U svjetlu vašeg istraživanja i povijesti koju preporučavate, kako se Opus Dei približava svojoj stogodišnjici u današnjem crkvenom i globalnom kontekstu?

Opus Dei se približava svojoj stogodišnjici ruku pod ruku s Papom, s kršćanima i sa svim muškarcima i ženama dobre volje, i to čini s velikom vitalnošću. Mnogi ljudi danas otkrivaju u duhu Opusa Dei put koji ih vodi do poistovjećivanja s

Isusom Kristom i preobrazbe svijeta za Boga.

Mislim da je zadatak evangelizacije veći nego što je bio prije jednog stoljeća. Vidimo to u zapadnim zemljama, gdje su mnoge obitelji izgubile vjeru ranijih generacija i gdje uvjeti nisu uvijek pogodni za radikalno predanje sebe usred svijeta među mladima; a postoje i značajni izazovi u Aziji i Africi, gdje velika apostolska energija koegzistira s činjenicom da većina nisu kršćani.

U oba konteksta, duh Opusa Dei pomaže mnogim ljudima svih porijekla da upoznaju i vole Isusa. A ljudi koji ga šire su muškarci i žene koji, kako nas je podsjetio sveti Josemaría, žele biti kontemplativci usred svijeta, ujedinjeni s Papom i Crkvom, s jasnim osjećajem poslanja.

Moglo bi vam se svidjeti: Opus Dei riječima svetog Josemarije

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/opus-dei-u-perspektivi-
povijest-karizma-i-zivot/](https://opusdei.org/hr-hr/article/opus-dei-u-perspektivi-povijest-karizma-i-zivot/) (30.03.2026.)